

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Jeřábka a soudkyň JUDr. Evy Kotrbaté a JUDr. Nataši Loužilové ve věci

žalobkyně: **BG KAROLINA, k. s.**, IČO 14704293
sídlem Děpoltice 40, 340 22 Nýrsko
zastoupený advokátem Mgr. Martinem Vovsíkem
sídlem Malá 43/6, 301 00 Plzeň

proti
žalovanému: **Myslivecký spolek Diana Dešenice**, IČO 01801414
sídlem Dešenice 1, 340 22 Nýrsko
zastoupený advokátem JUDr. Jiřím Štanclem
sídlem Čs. legií 172, 339 01 Klatovy 1

o náhradu škody ve výši 160 478 Kč s příslušenstvím

o odvolání žalobce a žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Klatovech ze dne 24. 1. 2020, č. j. 5 C 67/2014-483

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.

II. Žalobkyně je povinna nahradit žalovanému náklady odvolacího řízení ve výši 24 974 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám JUDr. Jiřího Štancla.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu, jíž se žalobkyně domáhala na žalovaném zaplacení částky 160 487 Kč s příslušenstvím (výrok I). Žádnému z účastníků

nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok II). Žalobu posuzoval dle ustanovení § 55 odst. 1 zákona č. 449/2001 Sb. o myslivosti. Vzal za zjištěné, že žalobkyně v zákonem předpokládané lhůtě uplatnila náhradu škody způsobené zvěří. Žalobkyně rovněž doložila, že je skutečně platným uživatelem pozemků tvořících honitbu, jichž se poškození týká, k nimž má uzavřeny smlouvy buď s jednotlivými vlastníky pozemků jako fyzickými osobami, nebo s Pozemkovým fondem ČR. K námitce žalobce se soud dále detailně zabýval pasivní legitimací žalovaného. Vycházel z ustanovení § 21 odst. 1 písm. c) a § 33 odst. 1 zákona o myslivosti. Zjistil, že vlastníci dotčených pozemků, jež tvoří honitbu, jsou členy Honebního společenstva Dešenice. Ke škodě na pozemcích obhospodařovaných žalobkyní došlo v rozmezí 24. 9. až 8. 10. 2013, 9. 10. až 22. 10. 2013, 1. 11. až 16. 11. 2013 a 24. 3. až 9. 4. 2014. Soud proto zkoumal, zda žalovaný v této době měl platně uzavřeny smlouvy o nájmu honitby. Uzavřel, že mezi žalovaným a Honebním společenstvem Dešenice byla uzavřena smlouva o nájmu honitby dne 31. 3. 2003 na dobu 10 let. Tato smlouva byla platná až do 31. 3. 2013, neboť její ukončení ke dni 22. 4. 2012 bylo v rozporu s právními předpisy a stanovami honebního společenstva. Navazující nájemní smlouva ze dne 22. 4. 2012 byla uzavřena v rozporu se zákonem, a to § 21 odst. 1 písm. c) zákona o myslivosti, neboť o ní nebylo rozhodnuto valnou hromadou a nebylo prokázáno, že by pravomoc valné hromady byla přenesena na výbor společenstva. Tuto smlouvu prvoinstanční soud shledal jako neplatnou, stejně jako smlouvu ze dne 21. 11. 2013, jež byla uzavřena v rozporu s rozhodnutím valné hromady honebního společenstva. Protože ke škodě na honebních pozemcích došlo v rozmezí 24. 9. 2013 až 9. 4. 2014, žalovaný není odpovědný dle § 52 odst. 1 písm. b) zákona o myslivosti za škodu, kterou v honitbě na honebních pozemcích způsobila zvěř, neboť žalovaný nebyl v té době uživatelem honitby. Žalovaný není ve sporu o náhradu takové škody pasivně legitimován, a soud proto žalobu v plném rozsahu zamítl. O nákladech řízení rozhodl postupem dle § 150 o. s. ř., když přihlédl zejména k tomu, že okolnosti, které vedly k zamítnutí žaloby, vyšly najevo až v samotném průběhu řízení na základě listin, které předložila žalovaná strana.

2. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolání žalobkyně i žalovaný.

3. Žalobkyně se v odvolání ztotožnila s tím, že obě smlouvy o nájmu honitby jsou neplatné, přičemž tato neplatnost vyšla najevo až v průběhu soudního řízení. Nájemní smlouva ze dne 21. 11. 2013 je nad rámec argumentace soudu neplatná i z toho důvodu, že v usnesení valné hromady ze dne 14. 11. 2012 není žádným způsobem vymezeno období, na které má být nájemní smlouva uzavírána s tím, že není vymezeno toto období jako celek a není vymezen ani jeho počátek. Rozhodnutí valné hromady musí obsahovat období, na které je schváleno uzavření smlouvy o nájmu honitby. Pokud dle § 33 odst. 1 zákona o myslivosti se smlouva o nájmu honitby uzavírá na dobu 10 let, pak rozhodnutí valné hromady o schválení pronájmu honitby musí obsahovat přinejmenším počátek desetiletého období nájmu. Přestože jsou smlouvy o nájmu honitby neplatné, nelze dle názoru žalobkyně přehlédnout, že žalovaný v honitbě v žalovaném období myslivost vykonával a byl jejím faktickým uživatelem. Ustanovení § 52 odst. 1 písm. b) zákona o myslivosti hovoří v rámci odpovědnosti za škodu o uživateli, přičemž definice uživatele je obsažena v § 2 písm. n) zákona. Žalovanému honitba pronajata byla, byť se tak stalo na základě neplatných nájemních smluv. Žalobkyně je tedy toho názoru, že uživatelem honitby je třeba rozumět i uživatele faktického, který honitbu užívá na základě sice neplatné smlouvy, avšak v honitbě se souhlasem orgánu státní správy myslivosti vykonává myslivost. Pokud by nebyla dána odpovědnost žalovaného za škody podle zákona o myslivosti, pak by podle mínění žalobkyně měla být tato odpovědnost dána podle obecných předpisů práva občanského. Žalobkyně navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

4. Odvolání žalovaného směřovalo pouze do výroku o nákladech řízení. Vyjádřil přesvědčení, že mu měla být náhrada nákladů řízení proti žalobkyni přiznána. Poukázal na to, že námitku nedostatku pasivní legitimace vznesla žalobkyně již podáním ze dne 24. 3. 2016, žalovaný ji odmítl 7. 4. 2016. Měla-li žalobkyně svou námitku za důvodnou, pak logickým ukončením sporu by bylo zpětvzetí žaloby s náklady podstatně menšími než o několik let později. Poukázal na to, že žalovaný není

členem Honebního společenstva Dešenice, které organizovalo a řídilo valnou hromadu, jejíž postup má soud za vadný. Navrhl, aby odvolací soud napadený výrok rozsudku změnil a žalovanému přiznal právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

5. Žalobkyně ve vyjádření k odvolání žalovaného poukázala na to, že vede před Okresním soudem v Klatovech proti žalovanému více dalších soudních sporů o náhradu škody způsobené zvěří, přičemž všechna tato řízení jsou přerušena do skončení tohoto prvního kmenového řízení. Samostatná žaloba o určení neplatnosti smluv byla zamítnuta s odůvodněním, že tato otázka bude jako předběžná posouzena v tomto kmenovém řízení. Žalobkyně tak nemohla vzít žalobu zpět, neboť v takovém případě by bylo řízení zastaveno bez toho, aby soud posoudil platnost či neplatnost smlouvy o nájmu honitby. Zdůraznil, že žalovaný byl účastníkem obou smluvních ujednání, jedná se o odborný myslivecký subjekt a navíc existuje mezi žalovaným a honebním společenstvem personální propojení. Při rozhodování o náhradě nákladů řízení by podle názoru žalobkyně mělo být přihlédnuto i k tomu, že žalovaný dlouhodobě a neúspěšně zpochybňoval aktivní procesní legitimaci žalobkyně. Rozhodnutí o nákladech řízení postupem dle § 150 o. s. ř. tak žalobkyně považuje za správné a navrhla potvrzení rozsudku v tomto výroku.

6. Žalovaný ve vyjádření k odvolání žalobkyně uvedl, že je-li skutečně smlouva o nájmu honebního pozemku, kterou uzavřel žalovaný s honebním společenstvem jako držitelem honitby, neplatná, což žalobkyně na rozdíl od žalovaného tvrdí, pak jediný konkrétní závěr, který z toho plyne, je, že žalovaný není oprávněným uživatelem honitby. Potom není pasivně legitimován v tomto sporu o náhradu škody. Pokud žalobkyně poukazuje na použití § 2894 občanského zákoníku, pak nikde nevysvětluje, jakou právní povinnost, ať zákonnou nebo smluvně převzatou, měl žalovaný porušit. To, že černá zvěř ryla na pozemcích žalobkyně, nemá nic společného s odpovědností žalovaného, který není vlastníkem zvěře. Žalovaný rozhodně škodu žalobkyni nezpůsobil. Škoda způsobená zvířetem podle § 2933 občanského zákoníku se týká zvířete ve vlastnictví člověka, netýká se divoké zvěře. Žalovaný považuje odvolání žalobkyně za nedůvodné a navrhuje potvrzení napadeného rozsudku s výjimkou výroku o nákladech řízení. Činí tak z jiných důvodů, než jaké shledal soud prvního stupně, což však nic nemění na tom, že zamítnutí žaloby považuje žalovaný za správné.

7. K odvolání žalobkyně a žalovaného odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, podle § 212 a § 212a o. s. ř. Přihlédl k obsahu odvolání žalobkyně i žalovaného, jakož i k vyjádření účastníků k uplatněným odvoláním a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně ani odvolání žalovaného do výroku o nákladech řízení není možno považovat za důvodné.

8. Především je třeba uvést, že posuzovaná věc již byla předmětem přezkumu odvolacího soudu, který usnesením ze dne 21. 8. 2017, č. j. 18 Co 567/2016-321, zrušil rozsudek soudu prvního stupně ze dne 13. 9. 2016 a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

9. Prvoinstanční soud důsledně vycházel z pokynů obsažených ve zrušovacím usnesení a důkazní řízení doplnil naznačeným směrem v rozsahu, který umožňuje zjištění skutkového stavu věci. Ze správně zjištěného skutkového stavu pak dovodil i odpovídající právní závěry, s nimiž se ve své podstatě odvolací soud ztotožňuje.

10. V posuzované věci se žalobkyně domáhá na žalovaném náhrady škody způsobené černou zvěří na trvalých travních porostech na pozemcích, které žalobkyně zemědělsky obhospodařuje, s odkazem na § 52 odst. 1 zákona o myslivosti.

11. Odvolací soud se ztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně, že lze uvažovat o aktivní legitimaci žalobkyně, jakožto nájemkyně uvedených pozemků, k uplatnění škody spočívající v náhradě nákladů vynaložených na nápravu tvrzeného poškození travních porostů. Tato otázka již ani mezi účastníky sporná nebyla. Mezi účastníky je nadále sporné, zda žalovanému svědčí pasivní legitimace ve sporu. Pokud soud prvního stupně uzavřel, že žalovaný pasivně legitimován

Shodu s prvopisem potvrzuje Andrea Halíková.

ve sporu není, lze se s jeho názorem ztotožnit.

12. Dle § 52 odst. 1 zákona o myslivosti stíhá odpovědnost za škody způsobené zvěří na honebních pozemcích uživatele honitby. Uživatelem honitby pak dle § 2 písm. n) zákona je držitel honitby (tedy osoba, které byla rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti honitba uznána), nebo osoba, které držitel honitby honitbu pronajal.

13. V projednávané věci je stěžejním posoudit, zda žalovaný je platným nájemcem honitby a tedy uživatelem honitby.

14. V rozhodném období, kdy mělo dojít ke vzniku škody, fakticky užíval honitbu žalovaný na základě nájemních smluv z 22. 4. 2012 a z 21. 11. 2013 uzavřené s držitelem honitby Honebním společenstvem Dešenice. Soud prvního stupně správně vycházel z ustanovení § 21 písm. c) zákona o myslivosti, dle něhož do působnosti valné hromady náleží rozhodovat o způsobu využití společenstevní honitby včetně uzavření, změny nebo vypovězení smlouvy o nájmu honitby. Dle § 21 odst. 2 valná hromada může přenést působnost podle odst. 1 písm. c) na honební výbor. Protože uzavření nájemní smlouvy z 22. 4. 2012 bylo odsouhlaseno pouze honebním výborem honebního společenstva, na který působnost valné nebyla přenesena, soud prvního stupně správně uzavřel, že smlouva je neplatným právním úkonem dle § 39 zákona č. 40/1964 Sb. pro obcházení zákona, když k této neplatnosti soud přihlíží z úřední povinnosti.

15. Ani další smlouva o nájmu honitby z 21. 11. 2013 nebyla uzavřena v souladu s § 21 odst. 1 písm. c) zákona o myslivosti a je nutno na ni pohlížet jako na neplatnou dle § 39 zákona č. 40/1964 Sb.

16. Uzavření nové nájemní smlouvy sice bylo předmětem projednání valné hromady Honebního společenstva Dešenice dne 14. 11. 2012, avšak způsobem, který neodpovídá § 21 odst. 1 písm. c) zákona o myslivosti. Na uvedeném jednání valná hromada přijala usnesení, podle něhož: „Valná hromada Honebního společenstva Dešenice konaná dne 14. 11. 2012 souhlasí s uzavřením smlouvy o nájmu honitby se stávajícím nájemcem Myslivecké sdružení Diana Dešenice na 10 let za předpokladu revokace stávající smlouvy ze dne 22. 4. 2012 Mysliveckým sdružením Diana Dešenice“.

17. Především je třeba uvést, že pokud smlouva o nájmu honitby z 22. 4. 2012 byla neplatná, o čemž zřejmě nemělo pochybnost ani Honební společenstvo Dešenice, jak vyplývá z obsahu zápisu z jednání valné hromady ze dne 14. 11. 2012, pak není namístě ani revokace této smlouvy.

18. Je třeba přisvědčit žalobkyni, že valná hromada se nezabývala tím, od kdy by smlouva o nájmu honitby měla být uzavřena a neřešila ani výši nájemného, případně další náležitosti smlouvy o nájmu honitby, o nichž tak bez dalšího následně rozhodoval honební výbor, případně honební starosta. V této souvislosti nelze přehlédnout, že valná hromada Honebního společenstva Dešenice, na níž byla nastolena otázka nové smlouvy o nájmu honitby, se konala 14. 11. 2012, smlouva pak byla uzavřena až 21. 11. 2013. Za této situace dle názoru odvolacího soudu nutno uzavřít, že jde o právní úkon neplatný dle § 39 zákona č. 40/1964 Sb.

19. Protože žalovaný nebyl v rozhodném období uživatelem honitby na základě platně uzavřené smlouvy o nájmu honitby, nemůže jej stíhat objektivní odpovědnost uživatele za škodu dle § 52 zákona o myslivosti. Žalovaný není vlastníkem zvěře, jež měla způsobit žalovanou škodu, proto nemůže nést odpovědnost za škodu způsobenou zvěří ani dle obecných předpisů (o. z.), jak naznačovala v odvolání žalobkyně, byť honitbu fakticky užíval, respektive zde vykonával právo myslivosti. Soud prvního stupně tak nepochybil, pokud žalobu žalobkyně pro nedostatek pasivní legitimace žalovaného zamítl.

20. Pokud jde o výrok o nákladech řízení, je třeba zdůraznit, že základní zásadou, která ovládá rozhodování o náhradě nákladů civilního sporného procesu, je zásada úspěchu ve věci vyjádřená v § 142 odst. 1 o. s. ř. V této zásadě se promítá myšlenka, že ten, kdo důvodně bránil své subjektivní právo nebo právem chráněný zájem, by měl mít právo na náhradu nákladů, jež při této procesní činnosti účelně vynaložil proti účastníku, jenž do jeho právní sféry bezdůvodně

zasahoval. Tuto zásadu umožňuje § 150 o. s. ř. v konkrétním výjimečném případě prolomit, a to pouze tehdy, jsou-li tu důvody zvláštního zřetele hodné. Ustanovení § 150 o. s. ř. neslouží ke zmírňování majetkových rozdílů mezi procesními stranami, ale k řešení situace, v níž je nespravedlivé, aby ten, kdo důvodně hájil svá porušená nebo ohrožená práva nebo právem chráněné zájmy, obdržel náhradu nákladů, které při této činnosti účelně vynaložil. Rozhodnutí, v souladu s nímž si ten, kdo v řízení uspěl, také ponese sám své náklady, je možno považovat za spravedlivé především s ohledem na existenci okolností souvisejících s předprocesním stádiem sporu, s chováním účastníkům, s okolnostmi uplatnění nároku apod.

21. Odvolací soud se ztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně, že v daném případě při rozhodování o nákladech řízení před soudem prvního stupně podmínky pro postup dle § 150 o. s. ř. byly naplněny. Důvody zvláštního zřetele hodné, jež umožňují aplikaci tohoto výjimečného ustanovení, soud prvního stupně správně shledal především v okolnostech projednávaného případu. Nelze přehlédnout, že žalovaný fakticky honitbu užíval a vykonával právo myslivosti, byť nebyl řádným nájemcem honitby, přičemž tato skutečnost vyšla najevo až v průběhu řízení. Dle názoru odvolacího soudu se tak s ohledem na okolnosti případu jeví spravedlivým, aby si každý z účastníků nesl náklady řízení před soudem prvního stupně.

22. Vzhledem k výše uvedenému odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný podle § 219 o. s. ř. potvrdil, a to včetně zákonu odpovídajícímu výroku o nákladech řízení.

23. Při rozhodování o nákladech odvolacího řízení pak již je nutno důsledně vycházet z úspěchu ve věci (§ 142, 224 o. s. ř.). Žalovanému, který byl v odvolacím řízení úspěšný, proto byly přiznány náklady odvolacího řízení. Tyto sestávají z náhrady za 2,5 úkonu právní služby (odvolání do výroku o nákladech řízení, vyjádření k odvolání žalobkyně, účast u jednání) po 7 540 Kč, 3 režijních paušálů po 300 Kč, z cestovného 490 Kč a ztráty času ve výši 400 Kč. Po připočtení 21% DPH ze součtu uvedených částek byly náklady řízení přiznány v celkové výši 24 974 Kč.

Poučení:

Pokud by rozsudek odvolacího soudu závisel na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak, bylo by proti rozsudku odvolacího soudu přípustné dovolání, které by bylo třeba podat do dvou měsíců od doručení rozsudku odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR, prostřednictvím Okresního soudu v Klatovech.

Plzeň 2. prosince 2020

JUDr. Zdeněk Jeřábek v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Andrea Halíková.